

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

W Wielki Tydzień i tego roku, jak w latach upłynionych, złożono znaczne ofiary dla cierpiącej ludzkości. JJWW. hrabine Krosnowska, Orlowska i Potocka, WW. Panie Głogowska, Olszewska i Bobowska trudniły się osobście zbieraniem jałmużny, i zebrały sumę 179 sztuk czerw. złot. w złocie i 1186 zr. 30 kr. m. k. która oddana już została na cel przeznaczony.

Rząd wypełnia przyjemny obowiązek podając czyn ten do powszechnej wiadomości z oświadczeniem, że z wdzięcznością uznaje położoną w tym zawodzie przysługę.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Rosyja.

— Z Odessy d. 24. marca. —

Korweta Sizopolis płynąc z Konstantynopola zawinęła do naszej zatoki, i wyglądamy powrotu statku parowego Nawa. W tych dniach przybyło mnóstwo okrętów kupieckich, i port nasz wystawia znowu widok nader ożywiony. Wiadomości z Konstantynopola nie donoszą dotąd nic stanowczego; układy toczą się ciągle i z niecierpliwością oczekują tam przybycia wojska lądowego, które ma przywieźć eskadra kontr-admirała Rumani.

Multany i Wołoszczyzna.

— Z Jass d. 5. (17.) marca. —

Wychodząca tu gazeta pod napisem; Pszczoła Multańska, umieściła następujące wiadomości:

Z Jass d. 2. (14.) marca. — Przed dwoma dniami, generał Kisseleff, pełnomocny prezydent księstw, wydał do rady administracyjnej Multan odezwę, w której oznajmia o przechodzie korpusu posiłkowego rosyjskiego, który naj. cesarz jmc Wszech Rossyi daje pod rozporządzenie sultana, celem utrzymania władzy porty przeciw zamysłom buntownika Mehmeda Alego, oraz o rozkazie naj. cesarza jmc, danym flocie na morzu czarném, aby w tymże celu udała się do Bosforu. Generał

prezydent uwiadomił także radę, iż naj. cesarz jmc poruczył mu naczelne dowództwo nad tém wojskiem posiłkowym.

Dnia 5. (17.) marca. Przednia straż korpusu posiłkowego, (który należy do korpusu litewskiego) złożona z 4000 ludzi i 8 dział, pod dowództwem generała brygady Werpachowskiego, weszła d. 4. (16.) marca do Jass. Naczelną dowódcą generał Kisseleff odprawił przegląd tego pięknego wojska, które potem mieszkańcy uczestowali, a dla którego municypalność dała świetny obiad. Następnie udało się w dalszy pochód. Przeprawa przez Prut nastąpiła d. 1. (13.) w trzech miejscach, i cały korpus posiłkowy zbierze się w krótko nad brzegiem Dunaju.

Portugalia.

Z Falmouth donoszą pod d. 24. marca: »Statek parowy, »Lord of the Isles« przybył tu z Vigo, które opuścił ostatniego wtorku. Przywiezione przezeń wiadomości potwierdzają, że w d. 4. t. m. była potyczka między miguelistami a konstytucyjonistami, lecz pokazuje się, że pierwsi dali do onęj powód, uderzwszy na drugich. Ruszyli oni w 6000 ludzi w zamiarze wyparcia pedrystów z reduty między Foz i Porto. Pedryści oczekiwali ich spokojnie, dopóki nie doszli do przekopów, tu uderzył na nich 12 pułk Caçadores i batalijon szkocki pod dowództwem majora Shaw. Zostali bagnetem odparci i rozpróśzeni. Stratę miguelistów w tej potyczce podają na 1000 w zabitych, ranionych i jeńcach. Strata pedrystów stosunkowo bardzo jest nieznaczna. Zamiarem miguelistów było zająć redutę i przerwać związki między zamkiem da Foz a miastem. Wyzadzenie na ląd żywności niepowiodło się pedrystom aż do d. 8. t. m.; tylko 600 beczek maki wyłożyli na ląd. Przeto od miesiąca nie było przywozu do miasta. Kilka okrętów, ładownych zapasami, stało przed zamkiem da Foz nad brzegiem; lecz bateryje nieprzyjacielskie w stronie północnej zamku i na południowym brzegu Duero nie dozwalały onym wylądowania. Wojsko w Oporto zmuszone było żyć solonemi rybami, ryżem i oliwą i cokol-

wiek chlebem. Pedryści postanowili uderzyć na te bateryje, przeszkadzające wylądowaniu zapasów. Eskadra Sartoriusa stała jeszcze pod wyspami bajońskimi, osada okrętów nie bardzo była kontenta, ponieważ nie pobierała żołdu; przyrzekano jej często, lecz nie dotrzymano przyrzeczenia, i obawiać się trzeba, aby nie wybuchnął w niej bunt, jeżeli nie odbierze płacy. Mówią z pewnością, że admirał otrzyma uwolnienie, co się zgadza tak z jego jakoteż z życzeniem Dom Pedra. Oficerowie admirała Sartorius poróżnili się z nim, lecz nie wiadomo dla czego. Okręt »St. Vincent« pod kapitanem Senhouse stał przed Vigo. Okręt »lord of the Isles« opuścił Duero w d. 9tym, w d. 7, wziął angielski statek parowy »Echo« na linę bryg angielski »Lusitania«, który z Duero popłynął do Anglii. Szoner »Wizard« krążył od trzech miesięcy to przy brzegach to w zatoce Vigo, i »Pomona« z wyspy Jersey także tam stała. Obadwa te okręty czekały sposobności wyłożenia na ląd swoich ładunków. Bryg wojenny »Rojalist«, co chwila jest spodziewany i sądzą że przywiezie nowe ważne wiadomości.

Hiszpanija.

Dzienniki paryskie z d. 12. marca donoszą z Madrytu: Dowiadujemy się, że książęta Don Carlos i Don Sebastyan, którzy książęnicze Beira towarzyszyli w jej podróży do Portugalii, szczęśliwie i w dobrém zdrowiu tam przybyli. Dnia 19. w dzień St. Józefa, zaszły na różnych punktach miasta rozruchy. Liczne zgryje ludu utworzyły się już rano dnia tego i przechodziły po mieście, nie wykonywając jednak żadnego nieprzyjaznego zamiaru. Policya była uważna a straż podwojne. Ku wieczorowi patrole chciały te zgryje rozprószyć, lecz kilka kup ludu zaczęło śpiewać i buntownicze wydawać okrzyki. Wojsko królewskie okazało się nateczas w postaci surowej, i łatwo przywiedło wicherzycieli spokojności do porządku. Dwadzieścia i kilka osób zostało uwięzionych. — W nocy z dnia 19. na 20. zgorzał wielki i piękny pałac książęcia Berwik. Budynek ten był ozdobą stolicy. Pomimo wszelkie usiłowania nie podobna było opanować pożaru, póki główna część budynku nie legła w perzynie. Pożar trwał do nocy nazajutrz (d. 20.). Wszystko, tapety, malowidła, statuy i t. d. spłonęło. W całym Madrycie nie było tak bogato umeblowanego pałacu, jak ten. Na nieszczęście nic nie zostało ocalone. Mniemają, że ogień został z zemsty podłożony.

Z Vigo piszą pod d. 13. marca, że, ponieważ od kilku dni nastał wiatr północny, wszy-

stkie w tej zatoce stojące okręty z zapasami różnego rodzaju, w liczbie 80, wyszły pod żagle do Oporto.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Na posiedzeniu izby niższej w d. 26. marca okazali się szeryfowie Londynu przy kracie z prozbą od lorda majora, starszych gminnych i rady gminnej starego miasta (City) Londynu, przeciw podatkowi od domów i okien. Po przemówieniu się starszych gminnych Wood i Key złożono prózbę na stole. Poczém nastąpiło badanie Elżbiety Robinson, która się wzbraniała odpowiadać wydziałowi złożonemu do rozpoznania wyborów liwierskich. Zapytana przez mowcę trwała w swoim oporze dania objaśnienia, ponieważ życie jej jest zagrożone, jeżeli odpowie na pytania. Mowca wezwał ją, aby wymieniła tych, którzy jej śmiercią pogrozili; lecz i do tego nie chciała się skłonić. Zapowiedziano jej, aby się nazajutrz stawiała i odpowiedziała na pytania, inaczej będzie do więzienia zaprowadzona. Zresztą przyrzeczono jej uroszycie zupełną opiekę prawa przeciw wszelkim skutkom jej zeznania. P. Robinson czytał dawno zapowiedziany wniosek, aby złożono osobny wydział, do rozpoznania wszystkich terażniejszych podatków celem zniesienia tych ciężarów, które najbardziej obciążają klasę pracownicą, a natomiast, aby nałożyć podatek w sposobie słusznym na majątek. Po krótkim wstępie, w którym starał się wykazać, że kraj potrzebuje szybkich i dzielnych środków, jeżeli nie zechcą wystawić towarzystwo na największe zło, wynurzył się p. Robinson względem korzyści przejrzenia podatków między innemi w sposobie następującym: »W ogólności powinieniem zwrócić uwagę izby szczególnie na to, iż w żadnym kraju Europy nie są wymierzone podatki tak stosunkowo i wprost na dochód z pracy i zarobkowości, i że w żadnym innym kraju świata nie trawi stosunkowo tyle osób klasy możniejszej swoich dochodów za granicą. Wiem dobrze, że zarzucano, że byłoby niebezpiecznie nałożyć na takie dochody podatek, albowiem cały kapitał mógłby być z kraju wyciągnięty. Odpowiadam na to: pierwsze, że 99 ze 100 takich nieobecnich nie mogą tak łatwo zarządzić źródłem swojego dochodu; powtóre, że niebezpieczeństwo jest całkiem inné i groźącej natury; że mianowicie kapitały zarobkowe kraju przenoszą się do obcych krajów, gdzie pewnie i korzystnie mogą być umieszczone. Przybyć na pomoc przemysłowi, jest jedynym środkiem oddalenia takiego niebezpieczeństwa. Ilość po-

datku dla ubogich pomnożyła się w roku zeszłym w porównaniu do przeszłego o 344,374 f. szt., i to w czasie, gdy potrzeby życia były tańsze, niżeli w latach dawniejszych. Ze wzrostem nędzy pomnożyły się naturalnie występki. Wykaz zbrodni w Anglii i Walii roku 1825 aż do ostatniego roku, wystawia powolne ale straszne pomnożenie. W roku 1828 liczono 14437; 1826: 16164; 1827: 17904; 1828: 16564; 1829: 18675; 1830: 18007; 1831: 19647, a 1832: 20829; a zatem pomnożenie blisko o 50 procentu w 7 latach. Rzuciwszy okiem na inny dowód o stanie klas pracowitych i zarobkowych — mniemam o bankach oszczędności — znajduję, że od d. 28. stycznia 1832 aż do 9. lutego 1833 złożono summe 761368 f. szt. w tych bankach, przeciwnie zaś podniesiono z tychże 1,264,118 f. s. Te autentyczne dowody przemawiają wyraźnie za nędzą kraju i upominają prawodawstwo koniecznie o danie pomocy. P. Watburton popierał wniosek. Lord Althorp sprzeciwiał się temu, najwięcej dla tego, że nie jest wczesny; albowiem wszystkie takie projekta wnoszone bywają dopiero przy naradzaniu się nad budżetem. Dalekim on jest od tego, mamić izbę względem położenia kraju i zaprzeczać nędzy klasy pracowitej. P. Cobbet rzekł, że głosować będzie za wnioskiem, nie dla tego, że stopniowy podatek od własności uważa dobrym środkiem, lecz że cały teraźniejszy systemat podatkowania zupełnie jest mu nieprzyjemny, i życzy sobie, aby się skończył. Co się dotyczy stopniowego podatku od majątku, tedy takowy nie jest niczem inném, jak konfiskatą. P. Walter uczynił uwagę, że jeżeli przelozony wniosek będzie odrzucony, pytać się będą ze wszystkich stron: »Nacóż się przydała tak zachwalona wasza reforma?« Po przemówieniu się pana O'Connella za wnioskiem, a pana Thompson przeciw wnioskowi, przystąpiono do głosowania, które wydało następujący rezultat. Za wnioskiem Robinsona było 155 głosów, przeciw takowemu 221, większość dla ministrów 66 głosów. Późem przyszło do rozpraw między Sir Robertem Peelm a Sir Codringtonem. Ostatni zarzucał pierwszemu na posiedzeniu z dnia przeszłego, że on przed kilku laty, gdy mówiono w izbie o zdarzeniach podczas bitwy i po bitwie pod Nawarynem, postępowanie Sir E. Codringtona wystawił w szkodliwém i fałszywém świetle. Chodziło tu bowiem o to, że admirał Codrington przeciwnie swojej instrukcyi nie dopuszczał przewieźć jenców greckich do Egiptu. Sir Robert Peel dał oświadczenie, którym admirał był zadowolony, i opowiadał swoje

pod ów czas postępowanie i ówczesne uprowadzenie jeńców greckich przypisywał rządowi angielskiemu. Izba odroczyła posiedzenie swoje o 1/4 na trzecią.

Globe z d. 28. marca mówi o następujących odmianach w ministeryjum. Lord Goderich został zachowawcą pieczęci, p. Stanley sekretarzem stanu w wydziale osad, a Sir J. C. Hobhouse sekretarzem w Irlandyi.

Względem odmian zaszyłych w ministeryjum czytamy między innemi w dzienniku *Albion*: Odmiana w zarządzie jeszcze się piérwój wszczęła, niżeliśmy się spodzieliwali; lecz jeszcze będzie większa, i możemy z dobrego źródła zaręczyć, że zajdzie większa odmiana, mająca na sobie charakter polityczny, niżeli zapowiedziana, a to w krótkim czasie. Wszystko, co się dotąd stało, jest mianowanie pana Stanley piérwszym sekretarzem dla osad, w miejscu pana Goderich, który jest zachowawcą pieczęci i zajmuje miejsce lorda Durham. Sir John Hobhouse będzie sekretarzem dla Irlandyi w miejscu pana Stanley, a kto otrzyma posadę sekretarza wojny jeszcze nie wiadomo. *Times* spodziéwa się i wierzy, że urząd ten obejmie Edward Ellice; *Morning Herald* oddaje go lordowi Howick. *Times* z powodu swoich związków z ministeryjum powinaby być lepiéj zawiadomioną; lecz są okoliczności, które nam każą wątpić o mianowaniu pana Ellice. Tymczasem byłby ón lepszym sekretarzem wojny niżeli lord Howick. Przy tych odmianach nie widzimy, aby pomyślano o nowym sterniku izby niższej, a lord Althorp trudno, aby dłużej ten uciążliwy urząd sprawował. — Mianowanie pana Stanley na sekretarza osad dowodzi, że nie myślą go zrobić sternikiem izby, albowiem będzie miał dosyć do czynienia w swoim wydziale, a nawet jego talenta nie odpowiadają sternikowi izby niższej; czyli czas złagodzi jego temperament, nie można wiedzieć; lecz na teraz jest ón za porywczy do takiego urzędu. Nie, przyszły sternik izby niższej będzie zapewne kanclerzem izby skarbowej, lecz nie lord Althorp, ani nikt z teraźniejszych członków gabinetu. Spodziéwamy się także nowego piérwszego ministra, lecz nie księcia Wellingtona, ale męża, który jest piérwszym parem królestwa. Słowem, wierzymy, że doświadczać będą utworzyć rząd silny, który ma mieć bardziéj zachowawczy charakter, niżeli teraźniejszy; lecz nie ma zupełnej pewności, aby się to udało, ani nie jest do prawdy podobieństwem, aby się to udało, dopóki niektóre ważne pytania w parlamencie nie zostaną rozwiązane.

Francya.

Rozporządzenie ministra wojny nakazuje tych żołnierzy z kompanii weteranów puścić na rok na urlop, którzy udowodnią, iż są nieodzownymi ku pomocy swoich rodzin.

Moniteur zawiera mianowanie trzeciego następcę p. Talleyranda przy prefekturze *des Pas du Calais*, w osobie p. Nau Champlouis, radcy stanu i byłego prefekta niższego Renu.

Turecki generał Namik pasza opuścił Paryż i powraca do Konstantynopola przez Petersburg.

Toulońskie pisma donoszą: »Bryg wojenny »la Fleche« odpłynął w d. 22. marca spiesznie z Toulonu do Alexandryi, gdzie zawieźć ma depesze. Okręt liniowy Marengo, jak mówią, ma udać się na to samo miejsce, aby kroki naszego sprawującego interesa przy Mehmed Ali wspierał.

Z listy na składkę dla pana Lafitte otworzonej okazuje się, iż do dnia 27. marca podpisało się 93 deputowanych; Grammont dał 2000 fr., Lafayette, de Bryas, Chasles, Thiers, Clauzel, Duchaffault, Girardin, każdy po 500 fr.; a nawet Ludwik Napoleon Bonaparte listem swoim, pisany z Londynu do dziennika *National*, oświadczył, że będzie uczestnikiem składki.

Niemcy.

Z Monachijum piszą pod dniem 28. marca co następuje: Uroczysty wjazd król. saskiego posła barona Reitzensteina, starającego się o rękę księżniczki Maryi Bawarskiej dla księcia współregenta Fryderyka Augusta Saskiego, odbył się w dniu 26. marca. Po tym obrzędzie był wielki obiad u dworu na 40 osób, a wieczorem było przedstawienie w teatrze przy oświeceniu domu. Nazajutrz dał poseł wielką ucztę, a w dniu 28. miał dać podobną minister stanu domu królewskiego i spraw zewnętrznych. — Jęj Królewiczowska Mość dostojna małżonka księcia współregenta Saskiego, księżniczka Maryja, przybywszy w dniu 26. do teatru wraz z księżniczką Matyldą, została z niewymowną radością przyjęta. Podczas przedstawienia sztuki siedziała pomiędzy obudwoma królami.

Jęj Królewiczowska Mość księżniczka Maryja uda się do Drezn w dniu 28. kwietnia, poseł zaś baron Reitzenstein odjedzie z tąd za kilka dni.

Król. bawarski dziennik rządowy z dnia 27. marca zawiera co następuje: Król Jmć spowodowany został dotychczasowego nadzwyczajnego posła i pełnomocnego ministra na królewsko - angielskim dworze, Augusta barona

Cetto, mianować w takim samym charakterze na ces. król. austryjackim dworze, a królewskiego radcę legacyi, dyrektora kolegijskiego Karola Gasser w Wiedniu, swoim sprawującym interesa na dworze króla Grecyi, a w miejscu tegoż król. radcę legacyi Karola Augusta Oberkampff, przeznaczyć do król. poselstwa na ces. austryjackim dworze.

Gazeta szluzgardzka zawiera manifest królewski wydany dnia 29. marca r. b. z powodu rozwiązania zgromadzenia stanów (o czém w n. 42. Gazety naszej z dnia 9. kwietnia r. b. donieśliśmy), w którym król jmc kręśli powody (wiadome czytelnikom naszym z reskryptu tajnej rady, umieszczonego w przytoczonym tu nrze. Gazety naszej) które go skłoniły do rozwiązania obecnego stanów izby drugiej zgromadzenia i do nakazania nowych wyborów. W końcu tego manifestu mówi król jmc: »Pomyślność kraju naszego wymaga, aby istniejące dobre było utrzymane, i na posadzie tego dobrego przedsięwzięte były stopniowo dalsze ulepszenia. Co w tej mierze powinno być do skutku przywiedzione, może wtenczas tylko bez tany być osiągnięte, kiedy rząd i stany będą wspólnie z zaufaniem wzajemnem działały. Niechże więc każdy, powołany do wybierania posłów na sejm, nad tём się zastanowi; niech każdy zważy odpowiedzialność, jaką przyjmuje na siebie względem ojczyzny, aby następujące wybory padły na mężów godnych, którzyby dobro kraju w sercu swém piastowali, którzyby na obrady sejmowe przybyli z zastanowieniem, z umysłem umiarkowanym i od ducha stronniczego wolnym, tudzież z jasnym o sprawach publicznych wyobrażeniem; nareszcie, którzyby do króla i ustawy konstytucyjnej równie byli przywiązani.

Po rozwiązaniu sejmu stanów württemberskich dnia 22go marca b. r. zgromadziły się stany dnia 23. marca o godzinie 11. rano na ostatnie (46.) posiedzenie celem wybrania deputacyi nieustającej. Wybory te dzieją się podług ustawy konstytucyjnej w łonie izb połączonych. Deputacyja nieustająca dzieli się na mniejszą i na większą. Deputacyja mniejsza, która ciągle bawić powinna w Sztutgardzie, składa się oprócz prezesów izb obudwu (teraz księcia Hohenlohe - Oehringen i barona Gaisberg) z czterech innych członków. Wybrani zostali: Mohl (z izby pierwszej) i deputowani: Feuerlein, Bauer i baron Berlichingen. Do deputacyi większej, której członkowie nie koniecznie mieszkać powinni w Sztutgardzie i tylko w okolicznościach nadzwyczajnych przez deputacyją wzywani bywają, wybrani zostali: bra-

bia Franquemont, baron Hornstein, Bollstetter, Rapp, baron Ow i Gmelin.

Książę Aleksander Würtemberski przybył w dniu 24. marca do Karlsruhe i wysiadł w domu margr. Wilhelma Badeńskiego; w d. 27. z południa udał się książę w dalszą podróż.

Wiadomości z Frankfurtu z dnia 4. t. m. odebrane w Wiedniu przez nadzwyczajną sposobność, donoszą, że spokojność w tém mieście została w dniu 3. kwietnia zaburzona. Buntownicze plany spiskowych zostały jednakże dobrem postępowaniem tamiecznego wojska liniowego i milicji miejskiej, chociaż nie bez krwi przelewu, całkiem utłumione. Powodem do tego, jak list z Frankfurtu z dnia 4. donosi, była rzecz następująca: Wczoraj o w pół do 10. wieczorem pokazały się kupy zbrojnych przy domie głównym straży i policyi, i zastrzelili stojących na straży żołnierzy, weszły do tychże domów tak nagle, że żołnierze nie zdolali rozwinąć się i stawić. W ręce ich utarczce wielu zostało rannych i zabitych, i napadającym udało się wyważyć drzwi więzienia. Tymczasem uwięzieni albo się całkiem nie oddalili, lub po większej części stawili się znowu, inni zostali pojmani i uwięzieni. W domu straży policyjnej więźnie bronili nawet dozorczy więzienia przez buntowników ranionego. Wojsko liniowe pod dowództwem swego pułkownika wyruszyło i niebawem obadwa domy straży oczyściło, z których buntownicy, zostawiwszy kilku zabitych i rannych, wyparci zostali. — Ranieni buntownicy, wzięci w niewolę, sąto prawie wszyscy bez wyjątku obcy uczniowie, którzy tym atakiem kierowali; większa część onych miała przepaski czarne, żółte i czerwone (znane kolory hambachskie), jeden z nich, który w głównym domu straży po zaciętym oporze niebezpiecznie raniony pojmany został, miał na sobie szarfę tego samego koloru. — Kupa zbrojua włościan z bębniami i chorągwiemi, która się blisko miasta pokazała, cofnęła się, nie uczyniwszy żadnego bezprawia, oprócz, że uszkodziła strażnicę na gościńcu do Frydberga stojącą; inna kupa włościan, jak słychać, ze wszy Kahlbach, osadziła most, wiedząc do Bonames i zatamowała przejazd. — Gdy tym sposobem spokojność w mieście była przywrócona, reszta nocy upłynęła spokojnie; ale to przedsięwzięcie pokazuje się jako zadanie, aby miasto przez uwolnienie zbrodniarzy w więzieniu osadzonych zbuntować. Zuchwałe to przedsięwzięcie posłużyło tylko do tego, aby buntownikom okazać, że ich bezbożne plany rozbić się musiały o spokojną i rozumną postawę obywateli i wojska liniowego.

Niestety wojsko liniowe liczy 4 zabitych a 15 ranionych, z pomiędzy tych 5 jest niebezpiecznie; z uwięzionych wicherzycieli równie dwóch jest niebezpiecznie ranionych.

Kawaler de les Rios przeznaczony na posła hiszpańskiego przy dworze pruskim, przybył w d. 28. z. m. z Madrytu do Frankfurtu n. M.

Senat akademiczny uniwersytetu marburskiego na posiedzeniu swoim w d. 26. marca wybrał na deputowanych swoich do zgromadzenia stanowego profesora Gerling, a zastępcą onegoż profesora Endemann; profesor Jordan miał, jak słychać, prosić przed głosowaniem, by go na nowo nie wybierano.

Prusy.

Dziennik urzędowy król. rządu Bydgoszczy, z dnia 15. marca podaje do publicznej wiadomości następujący rozkaz gabinetowy do ministerjum stanu: »Z przełożonych Mi przez ministerjum stanu ważnych przyczyn jestem spowodowany, zawiesić służące dotąd stanom obwodowym Wielkiego Księstwa Poznańskiego prawo wybierania kandydatów na opróżnione miejsca landratów (władza polityczna) ze stanu posiadaczy dóbr szlacheckich, i do dalszego rozporządzenia Mojego zachować sobie tymczasowo mianowanie landratów w obwodach poznańskim i bydgoskim, podług propozycji władz administracyjnych, które jednak w swoich propozycjach przede wszystkiemi powinny mieć wzgląd na ukwalifikowanych posiadaczy dóbr. Ministerjum stanu powinno stosownie do niniejszego rozkazu wydać dalsze rozporządzenia i kazać je w dziennikach urzędowych W. księstwa Poznańskiego podać do publicznej wiadomości. — Berlin dnia 2. lutego 1833. (Podp.) Fryderyk Wilhelm.«

Donoszą z Berlina pod dniem 30. marca: W dniu dzisiejszym ogłoszono na paradzie wielki awans. Jego Wysokość Elektor (następca tronu pruskiego) otrzymał stopień generała piechoty, a Jego Wysokość, książę Albrecht, został mianowany generałem majorem kawalerii. Na stopień generałów poruczników wyniesiono: generał majorów: Hoffmann, Rummel, Rüchel-Kleist i książę Neuwied; na generałów-majorów, pułkowników: Braunschweig, Ostensacken, Büna, Stranz, Below, Kraft i Grabow. Także 20 podpułkowników mianowano pułkownikami, a 11 majorów wyniesiono na stopnie podpułkowników. Między wielką liczbą kapitanów, którzy na majorów zostali posunięni, znajduje się także 83-letni dowódzca potsdamskiej gwardyi inwalidów. Książę Lucca otrzymał, przed swoim odjazdem do Drezna,

pozwolenie noszenia munduru i znaków honorowych jenerała pruskiego. Armija otrzyma, jak zwykle, ludzi, dla skompletowania swych pułków.

Turcja.

Mianowany w miesiącu lutym roku 1828go wielkim muftim Jasindszi Sadeh Esseid Abdul Vehab Efendi, piastując godnie ten ważny urząd, doznawał później przeszkody w pełnieniu swych obowiązków, a to z powodu choroby i podeszłego wieku; nareszcie musiał go złożyć chcąc używać potrzebnej spokojności. Z tych względów sułtan powierzył dostojność wielkiego muftego Mekki Sadehowi Mustafie Asimowi efendemu, który ją 3ci raz obejmuje. Dzień 7. lutego wyznaczono na uroczystą installacyą nowego muftego. Odbyła się ona podług zwyczaju w pałacu sułtana.

Grecya.

Gazeta polityczna monachijska z dnia 29go marca donosi: Listy prywatne z Napoli di Romanija z dnia 1. b. m., które bryg grecki Epaminondas przywiózł do Tryjestu, potwierdzają dawniejsze pomyslnie wiadomości z tego królestwa. Król Otto i jego orszak zupełnie zdrowi; spokojność i porządek nigdzie nie były od czasu jego przybycia zaburzone, i rząd znajduje w zaufaniu i miłości Helenów silną podporę i wszystkie środki ku wypełnieniu swego błęgiego powołania.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencji prywatnych.)

Ołomuniec. Targ na woły d. 9. kwietnia 1833.

Na targu dzisiejszym, jak w ostatnim doniesieniu mojem zapowiedziałem, było bardzo mało wołów, tylko 263, z których Harting zakupił do Wiednia 50 sztuk, i te były najlepszego gatunku.

Przed targiem, dniem wprzód, zakupione zostały dwie partyje wołów: Harting kupił od Ignacego Zielińskiego z Radomyśla 110 sztuk z 12 rad. parę 10 1/2 cetn. po 380 zr., a od Michała Rippera z Szlaska 92 sztuk z 10 rad. parę 9 cetn. po 300 zr. w. w. Pierwsze stado, dobrego gatunku, poszło do Wiednia, dru-

gie podléjszego gatunku, do Austrii na prowincyją.

Na targ przyszły i na dalsze targi daleko więcéy przypędzą wołów. Spodziewamy się tu Mendla Bergmann, ze Stryja, ze stadem przeszło 200 dobrych wołów, i równie zapowiadają na targ przyszły stado wołów dziedzica Żurawna. Kupcy z Czech zapewne także przybędą, i jeżeli prawda, że wkrótce przybędzie na targi nasze nowa spółka kupców, targi mogą pójść bardzo pomyslnie. Jednak dziwną jest rzeczą, że taksa funta mięsa w Pradze stoi 7 kr. m. k., gdy tymczasem w Brnie o 1/2 kr. stoi wyżej; nie można wytłumaczyć sobie tego nieproporcjonalnego stosunku.

Cena mięsa wołu w Wiedniu wciąż jeszcze waha się około 38 zr. w. w. za cetnar.

Przypędzili: 1) Józef Engelmann, z Ołomuńca, 20 wołów; 2) Maciej Groda, z Cieszyńska, 21; 3) Ignacy Jakubowicz, z Galiomietz, 23; 4) Ludwik Taborzyński, z Rosenbarit, 55. Małemi partyjami 144. Ogółem więc 263.

K u p i l i :	wiele	Za ogólną cenę		Radasz	Z tych sztuk 1 podług zolniamy detasatorów mogła wydać funt. mięsa (loz)	
		zr.	kr.			
Cech rzeźnicki z Brünnu, ze stada Nr. 1.	20	170	—	—	420	60
Cech rzeźnicki z Brünnu, ze stada Nr. 3.	18	145	—	2	380	50
Harting, z Wiednia, ze stada N. 4.	45	175	—	5	450	80
Cech rzeźnicki z Brünnu, ze stada Nr. 2.	19	155	—	1	400	50
Małemi partyjami	125	—	—	—		
Dodawszy do tego	8	—	—	8		
Radasz . . .	28					
i ilość niesprzedanych						
wyniesie summę .	263					

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: *Der Opfertod*, dramat we 3 aktach.
Jutro: *Othello, der Mohr von Venedig*, opera we 3 aktach.